

DZIENNIK URZĘDOWY

Wydziału Oświecenia Publicznego

Województwa Śląskiego

KATOWICE.

31. marca 1930.

Pozycja	TREŚĆ:	Strona
35.	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1930 r. o Dyrekcji Państwowych Zbiorów Sztuki	67
	(Przedruk z Dz. Urz. Nr. 3/223, poz. 27)	
36.	Zarządzenie Ministra Spraw Wojskowych i Ministra W. R. i O. P. w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 9 grudnia 1929 r. w sprawie połączenia Państwowego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie i Centralnej Szkoły Wychowania Fizycznego w Poznaniu w jeden zakład naukowy p. nazwą Centralny Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie na Bielanach	69
	(Przedruk z Dz. Urz. Nr. 3/223, poz. 30)	
37.	Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 4 lutego 1930 r. w sprawie warunków przyjęcia kandydatów do państwowych szkół technicznych i agrotechnicznych typu zasadniczego oraz do państwowych szkół sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego	73
	(Przedruk z Dz. Urz. Nr. 3/223, poz. 31).	
38.	Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 26 lutego 1930 r. w sprawie przydzielenia nauczycieli do służby w innej szkole	74
	(Przedruk z Dz. Urz. Nr. 3/223, poz. 35).	
39.	Okólnik Ministra W. R. i O. P. w sprawie stosowania przepisów o przejazdach ulgowych młodzieży szkolnej	39
	(Przedruk z Dz. Urz. Nr. 3/223, poz. 36).	
40.	Okólnik Ministra W. R. i O. P. w sprawie „Tygodnia Emigranta Polaka“	77
	(Przedruk z Dz. Urz. Nr. 3/223, poz. 37).	
41.	Okólnik Ministra W. R. i O. P. w sprawie nadсылania przez zakłady naukowe do P. K. U. wykazów uczniów, mających warunki do skróconej służby wojskowej	78
	(Przedruk z Dz. Urz. Nr. 3/223, poz. 38).	

Pozycja	Strona
42. Okólnik Ministra W. R. i O. P. w sprawie wizytacji szkolnych schronisk noclegowych	80
(Przedruk z Dz. Urz. Nr. 3/223, poz. 39).	
43. Okólnik Ministra W. R. i O. P. w sprawie pomiarów dziatwy i młodzieży szkolnej	81
(Przedruk z Dz. Urz. Nr. 3/223, poz. 40).	
44. Okólnik Ministra W. R. i O. P. w sprawie podwyższenia zaopatrzeń emerytalnych na zasadzie ust. 2 art. 82 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r.	84
(Przedruk z Dz. Urz. Nr. 3/223, poz. 41).	
45. W sprawie składania przysięgi służbowej przez nauczycieli duchownych	86
46. W sprawie transakcji walutowej z Bankiem Polskim	86
47. Dotyczy Nauczyciel Szkół powszechnych tytuł profesora	87
48. Okólnik Nr. H-13 w sprawie terminów egzaminu dojrzałości i egzaminów końcowych na W. K. N.	87
49. W sprawie wypłaty pensji Kawalerom Virtuti Militari za r. 1930	88
50. Skład osobowy podkomisji oceny książek i środków naukowych dla szkół z niemieckim językiem nauczania w Polsce	88
51. Konkursy	89
52. Wydawnictwa	89
53. Komunikaty	92

Rozporządzenia i okólniki.

Poz. 35.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 7 lutego 1930 r.

o Dyrekcji Państwowych Zbiorów Sztuki.

Na podstawie art. 15 i 18 dekretu z dnia 3 stycznia 1918 r. o tymczasowej organizacji władz naczelných (Dz. Pr. K. P. Nr. 1, poz. 1) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Dla administrowania państwowymi zbiorami sztuki tworzy się przy Ministerstwie Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Dyrekcję Państwowych Zbiorów Sztuki z siedzibą w Warszawie.

§ 2.

Dyrekcja Państwowych Zbiorów Sztuki zarządza wszelkimi zbiorami państwowymi o charakterze artystycznym i historycznym, z wyjątkiem tych zbiorów, które na mocy specjalnego porozumienia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z właściwym Ministrem będą oddane w zarząd innej władzy państwowej; tyczy się to zwłaszcza zbiorów o charakterze wojskowym i historyczno-wojskowym, które przekazywane są Muzeum Wojska, pozostającemu pod zarządem Ministerstwa Spraw Wojskowych.

§ 3.

Na czele Dyrekcji Państwowych Zbiorów Sztuki stoi Dyrektor Państwowych Zbiorów Sztuki.

§ 4.

Zarząd Państwowymi Zbiorami Sztuki, mieszczącymi się poza m. st. Warszawą, sprawują pod kierunkiem Dyrekcji Państwowych Zbiorów Sztuki — władze konserwatorskie I instancji, którym dla tego celu mogą być przydane fachowe organa pod nazwą Kustosów Państwowych Zbiorów Sztuki.

§ 5.

Do zakresu działania Dyrekcji Państwowych Zbiorów Sztuki należy:

- a) inwentaryzacja, klasyfikacja i konserwacja oraz rozmieszczenie zbiorów;
- b) utrzymywanie pracowni i warsztatów konserwatorskich;
- c) uzupełnianie zbiorów w drodze zakupów, przyjmowania darów, zapisów i depozytów;

- d) udostępnienie zbiorów dla uczonych, artystów i publiczności;
- e) prowadzenie i utrzymywanie bibliotek sztuki oraz archiwum fotograficznego sztuki polskiej;
- f) opracowywanie i wydawanie związanych z państwowymi zbiorami sztuki publikacji artystycznych i naukowych, jak katalogi, przewodniki, albumy, opisy monograficzne, pocztówki i t. p.

§ 6.

W sprawach dotyczących:

- a) zajmowania i użytkowania tak lokali na cele państwowych zbiorów sztuki, jak i wszelkich instalacji, oraz dokonywanie potrzebnych robót techniczno-budowlanych;
- b) zmian w urządzeniu wnętrza;
- c) utrzymywania bezpieczeństwa i porządku wewnętrznego w salach i uprzywilejowania zbiorów dla zwiedzających, oraz wydawania w związku z tem instrukcyj dla personelu administracyjnego i służby.

Dyrekcja Państwowych Zbiorów Sztuki działa:

1) jeżeli chodzi o gmachy przeznaczone do użytku i na cele reprezentacyjne Prezydenta Rzeczypospolitej — w porozumieniu z Kancelarią Cywilną Prezydenta Rzeczypospolitej oraz z właściwymi władzami budowlanymi.

2) jeżeli chodzi o inne gmachy państwowe — z władzami sprawującymi zarząd tych gmachów.

§ 7.

Wszelkie sprawy, związane z wykonywaniem budżetu, rachunkowością, ewidencją dochodów i wydatków, załatwiane są przez właściwe organa Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 8.

Organem doradczym i opiniodawczym dla Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawach, wchodzących w zakres kompetencji Dyrekcji Państwowych Zbiorów Sztuki, jest Komisja Rzeczoznawców do spraw Państwowych Zbiorów Sztuki w składzie następującym:

- 1) Przedstawiciel Kancelarii Cywilnej Prezydenta Rzeczypospolitej.
- 2) Przedstawiciel Uniwersytetu Warszawskiego.
- 3) Przedstawiciel Warszawskiej Szkoły Sztuk Pięknych.
- 4), 5), 6) Trzej członkowie, powołani przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z pośród uczonych i artystów plastyków.

Regulamini Komisji wyda Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 9.

Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 10.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Warszawa, dnia 7 lutego 1930 r. („Monitor Polski“ Nr. 46, poz. 74).

Prezes Rady Ministrów:

(—) **K. Bartel.**

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) **H. Józewski.**

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) **Śl. Czerwiński,**

36.

ZARZĄDZENIE

Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych

z dnia 9 grudnia 1929 r.

w sprawie połączenia Państwowego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie i Centralnej Szkoły Wychowania Fizycznego w Poznaniu w jeden zakład naukowy pod nazwą Centralny Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie na Bielanach.

§ 1. Zarządza się połączenie Państwowego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie, utworzonego rozporządzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7-go września 1927 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z 1927 r. Nr. 12, poz. 205) i Centralnej Szkoły Wychowania Fizycznego w Poznaniu, utworzonej Rozkazem Ministra Spraw Wojskowych z dnia 25-go stycznia 1921 r. (Dz. Rozk. M. S. Wojsk. Nr. 3, poz. 45), w jeden zakład naukowy pod nazwą: „Centralny Instytut Wychowania Fizycznego w Warszawie na Bielanach“.

§ 2. Zatwierdza się załączony do niniejszego rozporządzenia „Statut Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie na Bielanach“.

§ 3. Zarządzenia szczegółowe wydadzą Ministrowie Spraw Wojskowych, oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, każdy we własnym zakresie działania, po porozumieniu co do

przekazania majątku łącznych szkół Centralnemu Instytutowi Wychowania Fizycznego na Bielanach.

§ 4. Zarządzenie niniejsze obowiązuje z dniem 1 stycznia 1930 roku.

Warszawa, dnia 9 grudnia 1929 r. (Monitor Polski“ Nr. 50, poz. 81).

Minister Spraw Wojskowych:

(—) **J. Piłsudski.**

Minister Spraw Wewnętrznych:

(—) **Sławoj Składkowski.**

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) **St. Czerwiński.**

STATUT

Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego w Warszawie na Bielanach.

§ 1.

Centralny Instytut Wychowania Fizycznego podlega przez Dyrektora Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego Ministrowi Spraw Wojskowych.

Minister Spraw Wojskowych wykonuje swą władzę zwierzchnią nad Centralnym Instytutem Wychowania Fizycznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z wyjątkiem spraw, dotyczących tylko wojsko, w których wydaje zarządzenia samodzielnie.

§ 2.

Zadaniem Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego jest:

a) wychowanie i kształcenie instruktorów i sił kierowniczych dla prac wychowania fizycznego w szkołach, w wojsku, w instytucjach państwowych, samorządowych i społecznych.

b) doskonalenie metody i dydaktyki w zakresie wychowania fizycznego oraz prowadzenie prac naukowych i badań,

c) kształcenie w specjalnych gałęziach wychowania fizycznego, jak szermierka, gimnastyka lecznicza i t. d.

§ 3.

Na czele Instytutu stoi Dyrektor o odpowiednich kwalifikacjach naukowych odpowiedzialny za kierunek wychowawczy, stosowaną metodę szkolenia i dydaktykę, tudzież przestrzeganie ustaw, rozporządzeń i zarządzeń władzy przełożonej, dotyczących wychowania i szkolenia.

W zakresie potrzeb administracyjnych i budżetowych Instytutu, daje on wytyczne Administratorowi Instytutu.

Dyrektor jest przedstawicielem Instytutu nazewnątrz i przełożonym całego personelu, zatrudnionego w Instytucie, oraz słuchaczy.

Dyrektora powołuje Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 4.

Przy Dyrektorze zostaje utworzona Rada, złożona z 7 członków, a mianowicie:

a) 3-ch delegatów Rady Naukowej Wychowania Fizycznego, powołanych na czas kadencji Rady Naukowej Wychowania Fizycznego przez przewodniczącego Rady Naukowej Wychowania Fizycznego,

b) 2-ch głównych instrutorów oddziałów szkolnych: wojskowego i cywilnego męskiego i głównej instruktorki oddziału żeńskiego,

c) 1-go przedstawiciela wykładowców przedmiotów teoretycznych, powołanego na przeciąg roku szkolnego przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 5.

Do zakresu działania Rady przy Dyrektorze należy:

a) projektowanie ogólnego planu i programów studiów,
 b) okresowa (co 3 miesiące) ogólna ocena wyników szkolenia,
 c) projektowanie regulaminów egzaminów,
 d) wnioskowanie na wydalenie słuchaczy (czek) z Instytutu,
 e) wnioskowanie na delegowanie wykładowców instruktorów, absolwentów i słuchaczy Instytutu na studia zagraniczne,

f) opracowywanie wniosków na wyposażenie Instytutu w pomoce naukowe,

g) inne sprawy skierowane na Radę przez Dyrektora, celem zaopiniowania lub opracowania.

Sposób urzędowania Rady określi regulamin wewnętrzny Rady.

§ 6.

Instruktorzy (rki) cywilni (e) winni (e) posiadać zawodowe kwalifikacje do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich, określone obowiązującą ustawą z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 828) wraz ze zmianami, wprowadzonymi ustawą z dnia 6 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 740) i ustawą z dnia 12 stycznia 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 59).

Instruktorów i instruktorki mianuje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, względnie, o ile chodzi o instruktorów (rki) kontraktowych, zawiera z nimi dotyczące kontrakty Dyrektor Państwowego Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego na wniosek Dyrektora Centralnego Instytutu

Wychowania Fizycznego i na mocy upoważnienia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Głównego instruktora oddziału wojskowego powołuje Minister Spraw Wojskowych, głównego instruktora oddziału szkolnego cywilnego męskiego i główną instruktorkę oddziału szkolnego żeńskiego Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 7.

Kwalifikacje instruktorów wojskowych, tak oficerów, jak i podoficerów, ustala Minister Spraw Wojskowych. Służba oficerów i podoficerów na stanowiskach instruktorów wojskowych liczy się jako czynna służba wojskowa.

§ 8.

Wnioski o powołanie wykładowców przedstawia w drodze służbowej Dyrektor Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Kandydaci na wykładowców winni być habilitowani w jednej z wyższych uczelni. W wyjątkowych wypadkach jednak i przejściowo mogą być przedstawione wnioski o powołanie na stanowisko wykładowcy osoby o odpowiednich kwalifikacjach naukowych, jakkolwiek jeszcze nie habilitowanej. Po zatwierdzeniu przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego zawiera kontrakty z wykładowcami.

§ 9.

Ze względów wychowawczych i wyszkoleniowych, grupuje się słuchaczy (czki) w 3 odrębne oddziały:

- a) wojskowy,
- b) cywilny męski,
- c) żeński, każdy pod kierunkiem instruktora głównego, wzgl. instruktorki głównej.

§ 10.

Plan nauk w instytucie obejmuje:

- a) normalne studjum dwuletnie,
- b) skrócone i specjalne kursy.

Programy naukowe zatwierdzają Ministrowie Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych i Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego — wspólnem zarządzeniem, względnie każdy we własnym zakresie.

Zakres i tryb egzaminów rocznych i końcowych, uprawniających do zdawania egzaminu państwowego na nauczycieli ćwiczeń cielesnych w szkołach średnich ogólno-kształcących i seminarjach nauczycielskich, określa rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7 października 1924 r. L. 2950 H. A. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z 1924 r. Nr. 18, poz. 183).

§ 11.

Sluchaczami (czkami) normalnego studjum w Instytucie mogą być osoby, posiadające egzamin dojrzałości, złożony w szkole średniej ogólnokształcącej lub seminarjum nauczycielskiem, w wieku 18—30 lat, wykazujące odpowiednie usprawnienie fizyczne i dobry stan zdrowia, stwierdzone drogą przewidzianą w osobnym regulaminie.

Sluchaczom oficerom zalicza się studia i praktykę na polu wychowania fizycznego, odbytego w formacjach i szkołach wojskowych za jeden rok studjów.

Warunki przyjęcia kandydatów na kursy skrócone i specjalne ustalają Ministrowie Spraw Wojskowych, Spraw Wewnętrznych i Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, wspólnem zarządzeniem, względnie każdy w swoim zakresie.

§ 12.

Prawa i obowiązki sluchaczy (czek) tudzież warunki pobytu ich w internacie określa osobny regulamin.

§ 13.

Administracją, majątkiem i budżetem Instytutu kieruje Administrator, działający w myśl wytycznych Dyrektora Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego.

Administradora powołuje Dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, przed którym jest on odpowiedzialny w drodze służbowej za całokształt gospodarki tym majątkiem i budżetem.

Gospodarkę i rachunkowość Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego określa osobny regulamin, wydany przez Dyrektora Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

§ 14.

Wszystkie regulaminy, wyszczególnione w niniejszym statucie, oraz wszelkie zarządzenia, dotyczące wykonania statutu, wyda Dyrektor Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego.

37.

ZARZĄDZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 4 lutego 1930 r.

w sprawie warunków przyjęcia kandydatów do państwowych szkół technicznych i agrotechnicznych typu zasadniczego oraz do państwowych szkół sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego.

Od roku szkolnego 1930/31 warunkiem przyjęcia kandydatów na pierwszy rok nauczania w państwowych szkołach technicznych i agrotechnicznych typu zasadniczego oraz w państwowych szkołach sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego będzie:

- a) ukończenie 7 oddziałów sześci- i siedmioklasowej publicznej szkoły powszechnej, albo
- b) ukończenie 3 klas państwowej lub prywatnej, posiadającej prawa publicznych, średniej szkoły ogólnokształcącej, albo
- c) ukończenie całkowitego kursu szkoły rzemieślniczo-przemysłowej państwowej lub przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego uznanej za równorzędną, albo
- d) ukończenie odpowiedniej ilości klas innych szkół, które będą uznane przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za równorzędne.

Oprócz posiadania wskazanego cenzusu naukowego kandydaci powinni złożyć egzamin sprawdzający z przedmiotów, przewidzianych dla nowowstępujących w statucie danych szkół zawodowych, w zakresie programów szkół wymienionych powyżej w punktach a) i b).

Dotychczasowe przepisy w przedmiocie, objętym niniejszym zarządzeniem, uchylam.

Warszawa, dnia 4 lutego 1930 r. (Nr. III. T. H. 619/30).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

(—) **St. Czerwiński,**

38.

ZARZADZENIE

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

z dnia 26 lutego 1930 r.

w sprawie przydzielenia nauczycieli do służby w innej szkole.

Wobec szeregu wątpliwości, podniesionych przez Kuratorja różnych Okręgów Szkolnych w sprawie stosowania postanowień art. 58 ustęp ostatni ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462), wyjaśniam i zarządzam co następuje.

1) Ustawowe zastrzeżenie, zawarte w wyrażeniu „za jego zgodą“, winno być z całą ścisłością przestrzegane. Do wniosku do Ministerstwa w sprawie przydzielenia nauczyciela należy tedy dołączyć piśmienna jego zgodę na przydzielenie, wyrażoną w deklaracji według załączonego wzoru.

2) Nauczyciel przydzielony pozostaje nadal na etacie szkoły, z której został przydzielony, posady jego nie można więc obsadzać na stałe; przeciwnie należy liczyć się z ewentualnym powrotem jego na dotychczasowe stanowisko.

3) Nauczyciel przydzielony może pobierać tylko takie uposażenie, jakie przysługiwałoby mu w tej szkole, z której został przydzielony, gdyby szkoła ta znajdowała się w miejscowości jego

przydziału. Nauczyciel przydzielony n. p. ze szkoły powszechnej w Radomiu do seminarjum nauczycielskiego w Warszawie pobiera tedy płacę nauczyciela szkoły powszechnej, jednakże z dodatkiem mieszkaniowym warszawskim i z dodatkiem stołecznym.

Pobory nauczycielowi przydzielonemu asygnuje ta władza, na terenie której nauczyciel pracuje.

4) Nauczycielowi przydzielonemu nie należy wypłacać diet za czas przydziału do innej miejscowości. O tem, jak i o warunkach jego pracy, należy go zawczasu uprzedzić i zażądać wyrażenia pisemnej zgody na warunki pracy na nowem miejscu służbowem przez wypełnienie załączonej deklaracji.

5) Liczbę godzin, obowiązującą nauczyciela na nowem miejscu służbowem, normuje się według kategorii szkoły, do której został przydzielony. Tak n. p. nauczyciel szkoły powszechnej, przydzielony do gimnazjum jako polonista, obowiązany jest do 21 godzin tygodniowo, jeżeli nie ma jeszcze 15 lat pracy szkolnej, zgodnie z art. 4 punkt c, ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918), zmienionej ustawą z dnia 1 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 207).

6) Ministerstwo będzie z reguły dokonywać przydziału na określony okres czasu, n. p. na rok szkolny, a w wyjątkowych tylko wypadkach „na czas potrzeby“. Jeżeli zachodzi konieczność przydzielenia na okres dłuższy niż rok, względnie przydzielenia na czas potrzeby, należy to odpowiednio umotywować we wniosku Kuratorjum.

7) Nauczyciele przydzieleni obecnie do innych szkół winni najpóźniej do dnia 1 kwietnia 1930 r. wypełnić deklaracje według załączonego wzoru, które to deklaracje należy przechować w aktach Kuratorjum. W sprawie nauczycieli, którzy takich deklaracji nie wypełnią, należy przedłożyć Ministerstwu wnioski o uchylenie przydziału.

W sprawie nauczycieli przydzielonych na innych warunkach na skutek wyraźnie odmiennych oddzielnych zarządzeń Ministerstwa należy przedłożyć sprawozdanie z konkretnym wnioskiem, mającym na celu likwidację obecnego stanu niezgodnego z niniejszym zarządzeniem. Dążeniem Ministerstwa jest, by najdalej z końcem roku szkolnego 1929/30 uporządkować jednolicie sprawę przydziału nauczycielskich.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1930 roku.

Warszawa, dnia 26 lutego 1930 r. (Nr. II. 2694/30).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

(—) **St. Czerwiński,**

Załącznik do Nr. II. 2694/30.

DEKLARACJA.

Niniejszem wyrażam zgodę na przydzielenie mnie na podstawie art. 58. ustęp ostatni, ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47. poz. 462) na rok szkolny 19 . . . /19 . . . do państwów w
w charakterze

Wyrażam również zgodę na warunki przydzielenia, w szczególności, że otrzymam tylko uposażenie, przysługujące mi na dotychczasowym stanowisku w
zakład. w
bez diet za czas przydziału miejscowość

W dnia 19

Podpis

Stanowisko służbowe

Potwierdzam własnoręcznie podpisu p.
dyrektora

nauczyciela

W dnia 19

Podpis bezpośredniego
przełożonego

39.

Okólnik

Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

do wszystkich Kuratorów Okręgów Szkolnych, Liceum Krzemienieckiego, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Oświecenia Publicznego), Rektoratów szkół wyższych oraz dyrekcji i kierownictw wszystkich kategorii szkół, podległych Ministerstwu W. R. i O. P.

w sprawie stosowania przepisów o przejazdach ulgowych młodzieży szkolnej.

Ministerstwo Komunikacji pismem z dnia 9 lutego 1930 r. Nr. Dz. III. I—1756/30 zawiadomiło Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, że Dyrekcje Okręgowe Kolei Państwowych, donoszą ustawicznie o różnych nieprawidłowościach, jakie zachodzą przy wydawaniu uczniom przez dyrekcje i kierownictwa szkół zaświadczeń, uprawniających do nabycia biletów ulgowych oraz o niestosowaniu się uczniów do obowiązujących przepisów.

Nieprawidłowości polegały na tem, że zaświadczenia szkolne wydawane są w okresach i celach dowolnych albo na jednorazowe przejazdy dla odwiedzenia chorych członków rodziny lub na

ich pogrzeby, dla załatwienia formalności wojskowych, przenosin do szkół innych, badań i porad lekarskich, a nawet aprowizacji internatów, albo na przejazdy codzienne za biletami miesięcznymi do szkół znajdujących się w miejscu zamieszkania ucznia; w ten sposób umożliwiano częstsze przejazdy do miejsc zamieszkania rodzin lub krewnych ucznia, oraz podczas wakacyj letnich bez uzasadnienia, że młodzież w tym czasie poświęca się nauce szkolnej.

Ponadto stwierdzono, że fotografie na legitymacjach (matrykułach) szkolnych nie są zaopatrywane w urzędową pieczęć szkoły, co może ułatwiać odstępowanie legitymacyj osobom postronnym, oraz, że młodzież szkolna korzystająca z biletów ulgowych nie posiada często podczas przejazdów legitymacyj (matrykuł), tłumacząc się zagubieniem lub zapomnieniem.

Wymienione nieprawidłowości narażają młodzież szkolną na nieprzyjemności, na dopłaty do pełnych cen biletów, na sprawy sądowe, a także wpływają na nieposzanowanie przepisów, organom zaś kolejowym utrudniają pracę i narażają je na nadmierne i uciążliwe korespondencje.

Ze względów powyższych z całym naciskiem zwracam uwagę Dyrekcjom szkół i młodzieży szkolnej na konieczność ścisłego stosowania się do odnośnych przepisów taryfowych, zawartych w cz. II taryfy osobowej i багаżowej, ogłoszonej w Dz. T. i Z. K. z roku 1928 Nr. 12, poz. 90 oraz okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. w sprawie legitymacyj uczniowskich z dnia 15 maja 1928 r. Nr. O. Prez. 2394/28 (Dz. Urzęd. Nr. 6/199, poz. 106).

Jeżeli w przyszłości Okręgowe Dyrekcje Kolei Państwowych doniosą, że młodzież szkolna nie stosuje się do powyższych zarządzeń, winni przekroczeń pozbawieni będą prawa korzystania z ulg taryfowych.

Warszawa, dnia 14 lutego 1930 r. (Nr. I. Prez. 869/30).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) **St. Czerwiński,**

40.

O k ó ł n i k

**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Licum Krzemienieckiego,
Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (Wydział Oświecenia Publicz.)
oraz dyrekcji wszystkich szkół podległych Ministerstwu W. R.
i Ośw. Publ.
w sprawie „Tygodnia Emigranta Polaka“.**

Komitet Organizacyjny „Tygodnia Emigranta Polaka“ urzęduje w bieżącym roku „Tydzień Emigranta Polaka“ w dniach od 6 do 13 kwietnia. Ze względu na ważność ogólnopństwową i spo-

łączną zagadnienia emigracji zalecam Dyrekcjom i kierownictwom wszystkich szkół zorganizowanie w okresie „Tygodnia“ pogadek i odczytów na temat znaczenia emigracji i jej wpływu na stosunki społeczno-ekonomiczne w kraju. W związku z tem Komitet Organizacyjny Tygodnia Emigranta Polaka wydał „Jednodniówkę Tygodnia Emigracyjnego“, która jest do nabycia po cenach bardzo niskich w biurze Komitetu (Warszawa, Al. Jerozolimskie Nr. 33, m. 29, tel. 305—63).

Warszawa, dnia 19 lutego 1930 r. (Nr. I. Prez. 1083/30).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) **Śl. Czerwiński.**

41.

Okólnik

**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do Kuratorów Okręgów Szkolnych, Wizytatora Liceum Krzemienieckiego i naczelnika Wydziału Oświecenia Publicznego w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim**

w sprawie nadsyłania przez zakłady naukowe do P. K. U. wykazów uczniów, mających warunki do skróconej służby wojskowej.

Zgodnie z art. 50 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr. 46 z 1928 r., poz. 456) wszystkie Powiatowe Komendy Uzupelnień mają dokonać z urzędu ustalenia osób, podlegających skróconej czynnej służbie wojskowej, na podstawie wykazów, przesyłanych przez właściwe zakłady naukowe.

W związku z tem, w porozumieniu z Ministerstwem Spraw Wojskowych zarządzam, podobnie jak w roku ubiegłym, co następuje:

Kuratorja Okręgów Szkolnych winny bezzwłocznie wydać polecenie wszystkim podległym im:

I. Dyrekcjom męskich i koedukacyjnych:

1) szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych, państwowych i prywatnych, mających prawa szkół państwowych;

2) państwowych szkół zawodowych typu wyższego;

3) szkół zawodowych średnich państwowych i prywatnych, mających prawa szkół państwowych;

4) państwowych szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych, w których odbywają się egzaminy dojrzałości dla eksternistów;

5) prywatnych, nie mających praw szkół państwowych, szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych, których uczniowie składają egzamin dojrzałości przed państwową komisją egzaminacyjną.

II. Inspektoratom szkolnym w siedzibie komisji egzaminacyjnej dla czynnych, a nie wykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych, aby przesyłały do właściwych Powiatowych Komend Uzuppełnień wykazy, sporządzone według wzoru, ustalonego w okólniku z dnia 27 marca 1928 r. Nr. O. Prez. 1882/28, a obejmujące wszystkich byłych uczniów (eksternów), urodzonych w r. 1909, którzy w danym zakładzie naukowym uzyskali świadectwo dojrzałości względnie obowiązujące świadectwo końcowe, oraz tych uczniów (eksternów), którzy w bieżącym roku szkolnym uzyskają świadectwa dojrzałości (końcowe).

Ponadto w wykazach tych powinni być wymienieni wszyscy b. uczniowie szkół średnich, ogólnokształcących rocznika 1909, którzy opuścili szkołę po ukończeniu 6. lub 7 względnie 8-ej klasy, nie uzyskawszy świadectwa dojrzałości, jak również ci z rocznika 1909, którzy w bieżącym roku szkolnym przejdą do 7-ej lub 8-ej klasy, nie opuszczając szkoły. Wśród tych ostatnich mają być wyszczególnieni również uczniowie z rocznika 1909, którzy nie zdadzą egzaminu dojrzałości, lecz którym zezwolono na powtórzenie 8-ej klasy.

Dyrekcje państwowych szkół zawodowych typu wyższego powinny na wspomnianych wykazach wyszczególnić słuchaczy i b. słuchaczy r. 1909, którzy kiedykolwiek ukończyli lub ukończy w roku bieżącym 4 półrocza takiej szkoły.

Wykazy powyższe winny być sporządzone na podstawie posiadanej przez zakłady naukowe ewidencji personalnej uczniów (słuchaczy) i b. uczniów (b. słuchaczy).

Wykazy mają być przesłane do P. K. U., właściwej dla powiatu, na którego obszarze znajduje się faktyczne (stałe) miejsce zamieszkania danego ucznia, wykazane w ktaeli szkolnych. Wykazy wszystkich P. K. U. wraz z przynależnościami do nich powiatami dołączone zostały do okólnika z dnia 6 kwietnia 1929 r. Nr. I. Prez. 2313/29.

Ponieważ Komendanci P. K. U. muszą posiadać wspomniane wykazy przed dniem rozpoczęcia poboru głównego, t. j. przed dniem 1 maja r. b. proszę Pana Kuratora o traktowanie sprawy tej jako bardzo pilnej i bezzwłoczne wydanie odnośnych zarządzeń. Wreszcie wyjaśniam, że wykazy uczniów, urodzonych w r. 1909, którzy w bieżącym roku szkolnym złożą egzaminy dojrzałości, lub egzamin końcowy prześlą dyrekcje oddzielnie właściwym P. K. U.

najpóźniej w jeden dzień po zakończeniu w danym zakładzie egzaminów maturalnych, względnie końcowych (szkoły zawodowe).

Warszawa, dnia 6 marca 1930 r. (Nr. I. Prez. 1170/30).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) **St. Czerwiński.**

42.

Okólnik

**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do wszystkich Kuratorów Okręgów Szkolnych, do Wydziału
Oświecenia Województwa Śląskiego, do Liceum Krzemienieckiego
i do inspektorów szkolnych
w sprawie wizytacji szkolnych schronisk noclegowych.**

W myśl okólnika z dnia 21 maja 1927 r. Nr. I. 9096/27 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z dnia 30 lipca 1927 r. Nr. 9, poz. 147) w sprawie szkolnych wycieczek turystyczno-krajoznawczych, polecam specjalnej opiece organizowane przez Ministerstwo od lat trzech w okresie letnim schroniska noclegowe w lokalach publicznych szkół powszechnych, seminariów nauczycielskich i szkół średnich ogólnokształcących, a to ze względu na ich znaczenie, jak również ze względu na znaczną wartość materialną ich inwentarza (łóżka, koce, poszewki).

Celem roztoczenia powyższej opieki nad schroniskami zechce Kuratorjum (Wydział Oświecenia) polecić inspektorom szkolnym względnie wizytatorom, aby w miarę możliwości wizytowali schroniska podczas lata, gdy są one czynne, i aby w ciągu roku szkolnego, przy wizytacji szkoły, zwracali uwagę na sposób przechowywania oraz stan inwentarza schroniska, i interesowali się kroniką zakładu, zawartą w specjalnej książce sprawozdawczej, do której każda wycieczka obowiązana jest wpisywać dane sprawozdawcze.

Sprawozdania z wizytacji poszczególnych schronisk noclegowych należy przysyłać Ministerstwu łącznie ze sprawozdaniem rocznym z wycieczek.

Wykaz schronisk noclegowych zawiera Informator, rozsyłany corocznie do wszystkich szkół państwowych.

Warszawa, dnia 7 marca 1930 r. (Nr. I. W. F. 1417/30).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(—) **St. Czerwiński,**

43.

Okólnik**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do dyrekcji i kierownictw szkół
w sprawie pomiarów dziatwy i młodzieży szkolnej.**

W związku z okólnikiem Ministerstwa z dnia 18 stycznia 1930 r. Nr. I. WF. 369/30, w porozumieniu z Głównym Urzędem Statystycznym, zarządzam dokonanie w pierwszej połowie kwietnia r. b. pomiarów dziatwy i młodzieży szkolnej, według załączonych wzorów kart indywidualnych oraz zgodnie z załączoną instrukcją.

Główny cel pomiarów to określenie przeciętnego wzrostu i wagi uczące się dziatwy i młodzieży w stosunku do jej wieku, które to wiadomości niezbędne są zarówno dla lekarza szkolnego, jak i nauczyciela gimnastyki do określenia tak zwanego wieku fizjologicznego ucznia, poza tem pomiary te mają na celu zebranie materiału do badań antropometrycznych nad dziatwą i młodzieżą szkolną w Polsce.

Badania dokonane będą tylko w tych szkołach, które nadesłały do Ministerstwa za pośrednictwem swych Kuratorów wiadomość o posiadaniu odpowiedniej dokładnej wagi lub o łatwości skorzystania z takich wag w innem miejscu.

Ministerstwo wraz z niniejszym numerem Dziennika Urzędowego rozsyła do tych szkół odpowiednią liczbę druków (kart indywidualnych) oraz instrukcyj o sposobie dokonywania pomiarów.

Dyrekcje i kierownictwa szkół, które otrzymają odpowiednie druki, zechcą dołożyć wszelkich starań, ażeby te pomiary, dokonywane w Polsce po raz pierwszy na tak szeroką skalę, wypadły jak najlepiej i jak najdokładniej. W tych powiatach (przeciętnie po jednym na Kuratorjum), w których będą dokonywane pomiary niemal wszystkich dzieci szkół powszechnych wiejskich, zezwalam, by, w razie trudności technicznych, okres pomiarów został przedłużony do końca kwietnia.

Warszawa, dnia 10 marca 1930 r. (Nr. I. W. F. 598/30).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(--) **St. Czerwiński.**

(Wzór drugostronnie).

Załącznik I do okólnika Nr. I, W.F. 598/30.

I strona......
Imię i nazwisko.....
klasa (oddział, kurs).....
płeć.....
Data urodzenia (dzień, miesiąc,
rok) — (podług metryki).....
Wiek lat miesięcy
(skończonych).....
język ojczysty.....
wyznanie.....
wzrost w cm.....
waga w kg.....
data pomiarów.....
uwagi**II strona.**.....
Powiat.....
Miejscowość.....
Nazwa szkoły.....
(lub pieczętka szkoły)

Załącznik II do okólnika Nr. I. W.F. 598/30.

I N S T R U K C J A

dla osób, dokonywających mierzenia i ważenia dzieci i młodzieży.

Wobec tego, że nie posiadamy danych, pozwalających na określenie przeciętnego wzrostu i przeciętnej wagi dziecka naszego w stosunku do wieku, i musimy korzystać w tym celu z tablic obcych, uzyskanie tych danych dokładnych staje się sprawą bardzo ważną. Dlatego też Ministerstwo zwraca się do wszystkich osób, które będą dokonywały tych pomiarów, z apelem, ażeby przeprowadzały je z jak największą sumiennością i dokładnością, bo od tego zależy wartość całej tej bardzo doniosłej akcji. Ministerstwo przekłada mniejszą liczbę pomiarów lecz ścisłych nad dużą ich liczbę, lecz niedość ścisłych. Byłoby to również zbędnym obciążaniem Głównego Urzędu Statystycznego, który będzie dokonywał obliczeń.

Pomiarów dokonywać należy między 1 a 13 kwietnia 1930 r. w godzinach rannych.

A. Przygotowanie kart indywidualnych przed dokonaniem pomiarów.

Otrzymane z Ministerstwa karty odpowiednio przygotować, a więc podać: powiat, miejscowość i nazwę szkoły. Można zamiast tego przyłożyć pieczętkę szkoły z napisem czytelnym. Dalej zapisać imię, nazwisko, klasę, płeć, język ojczysty, wyznanie, datę urodzenia t. j. dzień, miesiąc i rok, **na podstawie metryki** i datę pomiarów. Dalej podać liczbę lat i miesięcy, skończonych w dniu badania. W tym celu od daty pomiarów odjąć datę urodzenia np. pomiarów dokonano d. 8 kwietnia 1930 r., uczeń zaś urodził się d. 24 listopada 1919 r., należy więc od: 1929 lat 3 mies. 7 dni odjąć 1918 lat 10 mies. 23 dni

co uczyni 10 lat 4 mies. 15 dni

i zanotować tylko lata i miesiące skończone, a więc: 10 lat 4 miesiące. W razie garbu ucznia lub braku kończyny, zaznaczyć na karcie „garbaty“, „bez ręki“, „bez nogi“.

B. Mierzenie wzrostu.

1. Mierzyć należy badanego bez obuwia.

2. Do pomiarów używać albo wzrostomierza, dołączonego do wagi, albo stojaka (typ. używany przez wojskowe komisje poborowe), albo narysować na gładkiej ścianie pionową podziałkę centymetrową, ponad metrem, dokładnie odmierzoną od podłogi.

3. Ustawić badanego twarzą do badającego. Pięty złączone dotykają pionowej listwy wzrostomierza lub ściany. Końce stóp odsunięte, kolana wyprostowane. Tułów wyprostowany pionowo. Barki cofnięte. Ręce opuszczone wzdłuż ciała. Broda lekko cofnięta. Wzrok skierowany poziomo. Linja, łącząca zewnętrzny

kąć oka z górnym brzegiem otworu usznego zewnętrznego, ma przebiegać poziomo.

4. Suwak wzrostomierza albo trójkąt rysunkowy (ekierka), dotykając najwyższego punktu prawidłowo ustawionej głowy badanego, wskażą nam wzrost jego ciała. Zaokrąglać do 1 cm., czyli p. 120,3 cm., zapisywać jako 120 cm., a 120,6 cm. zapisywać jako 121 cm.

C. Mierzenie ciężaru ciała.

1. Do mierzenia ciężaru ciała używać wagi stojącej typu lekarskiego. (Odpowiednie wagi wyrabiają w Polsce głównie: firma — Hess w Lublinie, firma Weber, Dähne i S-ka w Warszawie, firma „Waga” w Bielsku, firma „Miernik” w Warszawie, firma Alfred Krzykowski w Warszawie, i inne).

2. Ważyć należy działwę i młodzież tylko w koszulce lub majteczkach. Dokonywać tego pomiaru w godzinach rannych. Podając wyniki badania, zaznaczać części dziesiąte kilograma, przyczem pięć setnych lub mniej odrzucać, a więcej niż pięć setnych liczyć za jedną dziesiątą; np. 52,23 klgr. zapisywać jako 52,2 klgr., a 52,87 klgr. zapisywać jako 52,9 klgr.

3. Sprawdzać wagę przed jej użyciem i po każdorazowem jej przeniesieniu.

D. Przesłanie wyników badań.

Oddzielne kartki z wynikami badań złożyć w jedną paczkę, na wierzchu dodać na kartce: adres szkoły, podać system stosowanej wagi oraz firmę, z której pochodzi, nazwisko i stanowisko osoby, która dokonała pomiarów, i przesłać pod adresem: Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (Wydział Wychowania Fizycznego i Higjenu Szkolnej), Warszawa. Na kopercie zaznaczyć: „sprawa służbowa, wolna od opłaty stempłowej”. Ostateczny termin wysłania wyników pomiarów — 15 kwietnia 1930 roku.

44.

Okólnik

**Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
do wszystkich władz, urzędów, Rektoratów i Dyrekcji szkół
wyższych oraz Dyrekcji i kierownictw wszystkich kategorii
szkół, podległych Ministerstwu W. R. i O. P.**

**w sprawie podwyższania zaopatrzeń emerytalnych na zasadzie
ust. 2 art. 82 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r.**

Ministerstwo Skarbu w piśmie z dnia 28 lutego 1930 r. L. D. I. 2791/5/30 przesłało w powyższej sprawie następujące wyjaśnienia:

„W myśl postanowienia ust. 2 art. 82 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6/24) Rada Ministrów wła-

dną jest na wniosek Ministra Skarbu podwyższyć zaopatrzenie emerytalne do pełnego (100%) wymiaru emerytom, którzy, **pełniąc służbę w byłych państwach zaborczych**, zasłużyli się dla Narodu i Państwa Polskiego.

Ministerstwo Skarbu zaznacza, że, zdaniem Ministerstwa, z tego postanowienia tak interesowane osoby, jak i powołane władze zbyt skromny czynią użytek.

Dążąc do faktycznego stosowania dobrodziejstw ustawy do wszystkich tych osób, które w myśl intencji ustawodawcy można i powinno się podciągać pod powyższe postanowienie ustawy, Ministerstwo Skarbu zamierza stosować postanowienia art. 82 ustęp drugi ustawy emerytalnej do wszystkich emerytów (względnie wdów i sierót po nich), o ile osoby interesowane, przedkładając odpowiednie wnioski lub podania, udowodnią, że w czasie służby zaborczej pozostawały zawsze dobrymi Polakami i dały temu wyraz przez należenie do instytucyj polskich, których zadaniem była działalność niepodległościowa, naukowa lub społeczna.

Instytucjami takimi były przede wszystkim jawne i tajne organizacje, które miały w swym programie dążenie do niepodległości i których działalność, prowadzona na terenie byłych państw zaborczych lub poza ich granicami, zmierzała do odzyskania niepodległości (np. Związek Walki Czynnej, Związek Strzelecki, Drużyny Strzeleckie) oraz wszelkie organizacje, które rozwijając swą działalność na polu naukowym, oświatowym lub społecznym, wyraźnie zaznaczały swój charakter jako instytucje polskie (np. Towarzystwo Naukowe, Kasa im. Mianowskiego, Towarzystwo Szkoły Ludowej, Polska Macierz Szkolna, Towarzystwo Kultury Polskiej, Kółka Staszicowskie, Towarzystwo Pomocy Ofiarom Wojny, Liga Kobiet, Sokół i t. d.).

Oczywiście, że tem bardziej wszelkie inne zasługi dla Narodu Polskiego będą w całej pełni uwzględniane, a tyczy się to przed innymi ludźmi nauki, np. profesorów szkół wyższych lub popularyzatorów wiedzy, jak niemniej osób, które z powodu swej przynależności do Narodu Polskiego doznawały prześladowań lub szykan, a dalej nauczycieli szkół polskich lub osób, które oddawały się pracy kształcenia młodzieży w „duchu narodowym lub wogóle pracy na polu narodowym“.

O powyższem należy informować osoby interesowane, przyczem wyjaśniam, że podania petentów o podwyższenie zaopatrzenia emerytalnego, względnie wdowiego i sierocego, na podstawie postanowienia ust. 2 art. 82 ustawy emerytalnej z 11 grudnia 1923 roku z dołączonemi do podań zaświadczeniami przedkładać należy Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z odpowiednio umotywowanym wnioskiem.

Warszawa, dnia 11 marca 1930 r. (Nr. I. Prez. 1484/30).

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

(-) **St. Czerwiński.**

Minister
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.

Składanie przysięgi służbowej przez nauczycieli duchownych.

Nawiązując do zarządzenia z dnia 22 grudnia 1929 r. Nr. II. 32116/29 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. r. 1930, Nr. 1, poz. 2) Ministerstwo wyjaśnia, że nauczyciele duchowni wszystkich wyznań mogą składać przepisaną przysięgę służbową na ręce osoby duchownej odnośnego wyznania w obecności przedstawiciela swej władzy przełożonej. W razie potrzeby można w tym celu delegować właściwego wizytatora religij, ewentualnie osobę wyznaczoną w porozumieniu z władzą duchowną danego nauczyciela.

Warszawa, dnia 19 lutego 1930 r. (Nr. I. Prez.-1088/30).

Minister:

(—) **Sł. Czerwiński.**

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego.

Tranzakcje walutowe z Bankiem Polskim.

Ministerstwo Skarbu okólnikiem L. D. VII. 2095/2/29 z dnia 8. II. 1930 r. zawiadomiło, że poczynając od dnia 1 stycznia 1930 r. Bank Polski stosuje następujące zasady przy kupnie i sprzedaży walut dla urzędów i instytucyj państwowych:

I. **Przy kupnie** — równowartość oblicza się według przeciętnego w danym dniu kursu transakcyjnego giełdy warszawskiej, obniżonego:

1) dla czeków i wpłat

- a) przy sumach do zł. 10.000,— o 2⁰/₁₀₀
- b) od zł. 10.000,— do zł. 50.000,— o 1⁰/₁₀₀
- c) powyżej zł. 50.000,— o 1¹/₂⁰/₁₀₀

2) dla biletów bankowych — bez względu na sumę o 4⁰/₁₀₀

II. **Przy sprzedaży** czeków, wpłat listownych oraz banknotów — obliczenie według przeciętnego w danym dniu kursu transakcyjnego giełdy warszawskiej, podwyższonego o 1⁰/₁₀₀. Przy sprzedaży przekazów telegraficznych Bank Polski doliczać będzie ponadto koszty depeszy i odsetki, obliczone podług stopy dyskontowej danego zagranicznego banku emisyjnego.

III. W razie braku notowań danej waluty na giełdzie warszawskiej, obliczenie równowartości będzie dokonane podług kur-

su, ustalonego na podstawie parytetów zagranicznych i obniżonego, względnie podwyższonego, jak wyżej ad I---II.

Powyższe podaje do wiadomości i ewentualnego stosowania.
Warszawa, dnia 28 lutego 1930 r. (Nr. I. R-2168/30).

Naczelnik Wydziału:
(--) A. Nowak.

47.

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Oświecenia Publicznego.
L. O. P. I-1125.

Dotyczy Nauczyciel szkół powszechnych — tytuł profesora.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśnia pismem z dnia 3 marca 1930 r. Pr. II-3992/30., że nauczycielowi po trzech latach stałej służby w szkolnictwie powszechnym, który posiada studia wyższe, zakończone przepisaniem egzaminami, przysługuje w myśl ust. ostatniego art. 8 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli z dnia 1 lipca 1926 r. w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. Rz. P. Nr. 47, poz. 462), tytuł profesora.

W Katowicach, dnia 15 marca 1930 r.

Za Wojewodę:
(--) **Dr. Ręgorowicz** m. p.
Naczelnik Wydziału Ośw. Publi.

48.

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Oświecenia Publicznego.
L. O. P. II-5833.

OKÓLNIK Nr. II-13.

Do

Dyrekcji państwowych i prywatnych seminarjów
nauczycielskich i państwowych Wyższych Kursów
Nauczycielskich

w sprawie terminów egzaminu dojrzałości i egzaminów końcowych na W. K. N.

Egzaminy dojrzałości w państwowych i prywatnych seminarjach nauczycielskich oraz egzamina końcowe na państwowych Wyższych Kursach Nauczycielskich Województwa Śląskiego w terminie letnim 1929/30 odbędą się:

1. Bielsko: Pryw. seminarjum naucz. ewang. męsk. — 2 czerwca,
2. „ Pryw. seminarjum naucz. żeńskie SS. de Notre Dame — 5 czerwca,
3. Bobrek: Państw. seminarjum naucz. męsk. — 26 maja,

4. Cieszyn: Państw. seminarjum naucz. żeńskie — 27 maja.
5. Mysłówice: Państw. seminarjum naucz. męskie — 4 czerwca.
6. „ : Państw. seminarjum naucz. żeńsk. — 10 czerwca.
7. Nowa Wieś: Państw. seminarjum naucz. żeńskie — 4 czerwca.
8. Pszczyna: Państw. seminarjum naucz. męsk. — 11 czerwca.
9. Tarn. Góry: Państw. seminarjum naucz. męsk. — 30 maja.
10. Mysłówice: egzamin końcowy na państw. Wyższym Kursie Naucz. (grupa rysunku i robót ręcznych) dnia 25 czerwca.
11. Cieszyn: egzamin końcowy na państw. Wyższym Kursie Naucz. (grupa mat. fiz.) dnia 27 czerwca.

Katowice, dnia 8 marca 1930 r.

Za Wojewodę:

(—) **Dr. Regorowicz,**

Naczelnik Wydziału Ośw. Publ.

49.

Śląski Urząd Wojewódzki
Wydział Oświecenia Publicznego.

L. O. P. 1-866.

W sprawie wypłaty pensji Kawalerom Virtuti Militari za rok 1930.

Podaję do wiadomości okólnik Ministerstwa Skarbu Nr. 7 z dnia 8 lutego 1930 r. L. D. VII. 193/2/30, w myśl którego pensja orderowa, przypadająca Kawalerom Orderu „Virtuti Militari“ za rok 1930, ma być wypłacona jednorazowo w pełnej wysokości w terminie ustalonym zarządzeniem z dnia 4 marca 1929 r. L. D. VII. 313/2/29 (Okólnik Nr. 20).

Katowice, dnia 10. marca 1930 r.

Za Wojewodę:

Dr. Regorowicz m. p.

Naczelnik Wydziału Ośw. Publ.

50.

Skład osobowy podkomisji oceny książek i środków naukowych dla szkół z niemieckim językiem nauczania w Polsce.

Przewodniczący podkomisji: dr. Joachim Namysł.

Członkowie podkomisji: Jan Biliński, Bronisław Biedowicz, dr. Ernest Farnik, dr. Sylwester Piotrowicz, Marjan Zawadzki, dr. Konstancja Swinarska.

(Nr. II. 2038/30).

51.

KONKURSY.

Wydział Oświecenia Publicznego ogłasza niniejszem konkurs na następujące posady **kierowników** szkół powszechnych:

1. 8-kl. szkoły powszechnej w **Lubomju**, powiat Rybnik (mieszkanie służbowe i ogród). Kierownictwo szkoły jest organicznie połączone z organistostwem.
2. 8-kl. szkoły powszechnej żeńskiej I/II. im. H. Sienkiewicza dla mniejszości językowej niemieckiej w **Katowicach**.
3. 8-kl. szkoły powszechnej męskiej III/V. im. H. Sienkiewicza dla mniejszości językowej niemieckiej w **Katowicach**.
4. 3-kl. szkoły powszechnej w **Sadowiu**, powiat Lubliniec.

Przy ubieganiu się o posadę pod 1, 2 i 3, pierwszeństwo mają kandydaci z ukończonym W. K. N.

Podania należyce udokumentowane wnosić należy drogą służbowa do Wydziału Oświecenia Publicznego **do dnia 30-go maja 1930 r.**

52.

WYDAWNICTWA

W sprawie wydawnictw i środków naukowych zatwierdzonych do użytku szkolnego.

1. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zatwierdziło do użytku szkolnego następujące wydawnictwa i środki naukowe:

Byczewski W. Korespondencja handlowa. Podręcznik do użytku szkół handlowych. Wydanie IV. Warszawa, nakł. B. Wychowawców Szkoły Handlowej im. L. Kronenberga, 1928 — dla uczniów szkół średnich handlowych (Nr. II, 15274/29):

Byszewski W. Wykład teoretyczny rachunkowości (buchalterji). Warszawa, nakł. autora, 1927 — dla uczniów liceów handlowych oraz jako książkę do bibliotek nauczycielskich szkół handl. (Nr. II, 5892/28).

Ks. K. Domka, Rachunki dla klasy pierwszej szkół powszechnych. Lwów, nakł. autora 1929 — dla uczniów I oddziału szkół powszechnych (Nr. II, 9925/29):

Ks. W. Gadowski, Dzieje biblijne w skróceniu dla gimnazjum niższego i szkół powszechnych. Wyd. VIII. Lwów-Warszawa, Książnica-Atlas, 1929 — dla uczniów szkół powszechnych (Nr. II, 15516/29):

Kocot S. Nauka o handlu. (Zasadnicze wiadomości o handlu i jego organizacji). Podręcznik dla zawodowych szkół handlowych. Warszawa, nakł. Biblioteki Polskiej, 1929 — dla uczniów średnich szkół handlowych (Nr. II, 27742/29):

Łomnicki A. Geometria. Podręcznik dla szkół średnich. Cz. II. Trygonometria. Wyd. 4. Lwów-Warszawa, nakł. Gubrynowicza i Syna, 1930 — dla uczniów gimnazjum wyższego (Nr. II, 23480/29):

Olszewski Z., Stenografja polska systemu Gabelsbergera-Polińskiego. Lwów-Warszawa. Książnica-Atlas, 1928 — dla szkół handlowych (Nr. II. 17329/29);

Steckel S., Pojęcie granicy i jego zastosowanie. Zbiór zadań i ćwiczeń dla użytku uczniów klas wyższych szkół średnich. Lwów—Warszawa, Książnica-Atlas, 1929 — jako podręcznik dla uczniów gimnazjum wyższego, książkę pomocniczą dla słuchaczy wyższych kursów nauczycielskich oraz do bibliotek nauczycielskich (Nr. II. 15143/29);

Tomanek Fr., Handel towarowy i pieniężny oraz jego organizacja. Wyd. IV. 1928, Wyd. V. 1929. Lwów-Warszawa, Książnica-Atlas — dla uczniów szkół średnich handlowych (Nr. II. 30839/29).

II. Wydawnictwa pomocnicze:

Bakszewiczowa K., Nauka i technika pisania. Wilno 1927. Druk J. Zawadzkiego — dla nauczycieli szkół powsz. (Nr. II. 16506/29);

Okulicz St., Zbiór zadań algebraicznych w układzie metodycznym. Część II. Wydanie 5-te bez zmiany. Warszawa, M. Arct, 1928 — jako książkę pomocniczą, tymczasowo dozwoloną dla uczniów wyższego gimnazjum (Nr. II. 12245/28).

III. Książki do bibliotek.

Grotowski M., Michał Faraday. Jego życie i dzieło. 1791—1867. Poznań-Warszawa-Wilno, nakł. Księgarni św. Wojciecha, 1928 — do bibliotek uczniowskich szkół średnich ogólnokształcących, technicznych oraz seminarjów nauczycielskich (Nr. II. 18334/28);

Harabasewski J., Woda. Dzieje poznania wody. Rola wody w przyrodzie i przemyśle. Poznań-Warszawa-Wilno, Księg. św. Wojciecha, 1928 — do bibliotek uczniowskich szkół średnich ogólnokształcących, technicznych oraz seminarjów nauczycielskich (Nr. II. 1612/28);

Hausvater P. J., Wypisy do nauki o handlu. Lwów-Warszawa, Książnica-Atlas, 1930 — do bibliotek nauczycielskich szkół handlowych — (Nr. II. 30836/29).

IV. Środki naukowe.

Syska J., Elementarz — Samouczek. Mysłowice, 1929 — dla 1 oddziału szkół powszechnych (Nr. II. 16279/29).

W sprawie wydawnictwa: Barabasz St., Sztuka ludowa na Podhalu.

Ministerstwo zwraca uwagę kierownikom i dyrekcji szkół na wydawnictwo p. t. Barabasz St., Sztuka ludowa na Podhalu. Część III. Witów. Lwów-Warszawa. Książnica-Atlas — mogące oddać usługi nauczycielom rysunków w szkołach powszechnych, średnich ogólnokształcących i zawodowych, oraz godne polecenia do bibliotek szkół wszelkich typów. (Nr. II. 1368/30).

W sprawie wydawnictwa p. t. Katalog rozumowany książek przyrodniczych.

Ministerstwo zwraca uwagę kierownikom i dyrekcji szkół na wydawnictwo p. t. Katalog rozumowany książek przyrodniczych dla ucz-

niowskich bibliotek szkolnych (biologia), opracowany przez dr. Antoniewiczównę J., Gayównę D., Michcińską H. i dr. Waniczkównę H. Warszawa, Nasza Księgarnia 1929 — nadające się do bibliotek szkolnych i mogące ułatwić nauczycielom wybór książek z zakresu przyrodoznawstwa.

(Nr. II. 886/30).

W sprawie wydawnictwa p. t. „Pomniki bojowników o niepodległość“.

Staraniem oraz nakładem Ministerstwa Robót Publicznych został wydany album pod tytułem „Pomniki bojowników o niepodległość” 1794—1863.

Album składa się z pięciu rozdziałów według epok walk niepodległościowych: kościuszkowskiej, napoleońskiej, rewolucji listopadowej, okresu walk 1846—1848 r. i powstania styczniowego oraz zawiera liczny dział zdjęć fotograficznych (335) uzupełniony planami orientacyjnymi położenia (66) mogił i miejscowości, w których rozegrały się walki.

Do każdego rozdziału jako też do całego dzieła wyczerpujące wstępy napisał prof. Henryk Mościcki.

Album wykonany na papierze kredowym i ilustracyjnym składa się z 325 stron, oprawiony jest w płótno angielskie z napisem wyciśniętym na okładce złotymi literami.

Celem uprzyśtępnienia albumu urzędom, szkołom i pracownikom państwowymznaczona została cena możliwie niewysoka, stanowiąca część zwrotu kosztów poniesionych przy opracowaniu wydawnictwa.

Po cenie ulgowej można nabywać album w bibliotece Ministerstwa Robót Publicznych, ul. Kredytowa 9 — VI piętro, dokąd należy kierować zamówienia albumów.

Cena ulgowa egzemplarza na papierze kredowym 26 zł

Cena ulgowa egzemplarza na papierze ilustracyjnym 21 zł.

Ogólna sprzedaż wydawnictwa została powierzona księgarni „Osso-lineum”, Warszawa, Nowy Świat Nr. 69.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zaleca nabywanie wydawnictwa tego przez władze, urzędy i szkoły podległe Ministerstwu, jak również przez funkcjonariuszów państwowych.

(Nr. I. Prez. 930/30).

W sprawie odznaki dla ociemniałych inwalidów.

Zarząd Związku Ociemniałych Żołnierzy R. P. wprowadził dla swych członków odznakę, mającą uprawniać inwalidów ociemniałych do korzystania w miejscach publicznych z opieki i pomocy ze strony organów państwowych i społeczeństwa.

Inwalidzi wojenni, którzy dla sprawy wyzwolenia ojczyzny ponieśli ofiarę z najdroższego skarbu, jakim jest wzrok, zasługują na wdzięczność całego społeczeństwa, które powinno im ciężką ich dołę w miarę możliwości łagodzić. Spełnienie tego obowiązku ułatwia wprowadzenie powyższej odznaki.

(I. S. 75/1075/30).

KOMUNIKATY.

W sprawie warunków przyjmowania kandydatów na I kurs Państwowego Instytutu Robót Ręcznych w Warszawie.

W roku szkolnym 1930/31, jak i w roku bieżącym, będzie czynny w Warszawie I kurs Instytutu Robót Ręcznych. Na ten kurs będą przyjmowani kandydaci płci obojga, uzdolnieni do rysunków i robót ręcznych, oraz posiadający świadectwo dojrzałości ze szkół średnich lub seminarjów nauczycielskich. Pierwszeństwo przy przyjmowaniu będą miały osoby, mogące się wykazać, oprócz matury specjalnymi studjami technicznymi lub artystycznymi, ewentualnie praktyką pedagogiczną.

Nauka w Instytucie trwa dwa lata.

Osoby, kończące Instytut Robót Ręcznych, po dwuletniej praktyce pedagogicznej w charakterze nauczycieli tymczasowych i po zdaniu egzaminu z przedmiotów pedagogicznych, otrzymują dyplomy nauczycieli szkół średnich i seminarjów nauczycielskich.

Świadectwo ukończenia Instytutu Robót Ręcznych uprawnia do nauczania robót ręcznych i rysunku w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych w myśl zarządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 22-go czerwca 1928 r. Nr. 1. 7932/28, Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 138).

Studia w Instytucie Robót Ręcznych obejmują przedmioty następujące: rysunki odręczne, malarstwo akwarelowe, kompozycję roboty z drzewa, tektury i metalu; wyrób pomocy naukowych; roboty kobiece, kreślenie techniczne: geometrie wykreślnią; estetykę form plastycznych; dydaktykę robót ręcznych.

Bliższe szczegóły, dotyczące programu Instytutu, znaleźć można w rozporządzeniu Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 7. X. 1924 r. w sprawie studjów i egzaminów z robót jako przedmiotów nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich w Dzienniku Urzędowym Min. W. R. i O. P. Nr. 18 (140) z 1924 r.

Po nadesłaniu do kancelarii Instytutu Robót Ręcz., Górczewska znaczków pocztowych za 50 gr., Dyrekcją wysyła szczegółowy program nauk w Instytucie.

Podanie o przyjęcie do Instytutu należy składać osobiście lub przysłać pocztą pod adresem Instytutu Robót Ręcznych (Warszawa, Górczewska 8, gmach Państwowego Instytutu Robót Ręcznych **do dnia 1go czerwca 1930 roku.**

Do podania należy załączyć następujące dokumenty:

1. Metrykę urodzenia.

2. Fotografję własnoręcznie podpisaną,

3. Życiorys.

4. Świadectwo dojrzałości, ewentualnie zaświadczenie Dyrekcji szkoły, że kandydat (ka) w czerwcu r. b. przystępuje do egzaminu dojrzałości.

5. Rysunek z natury i kompozycję ornamentacyjną w dowolnej technice (ołówek, akwarela i t. p.), świadczące o uzdolnieniu kandydata

6. Świadcstwo lekarskie, stwierdzające pomyślny stan zdrowia kandydata.

W podaniu należy wyraźnie i dokładnie oznaczyć adres kandydata (poczta i telegraf). Przed 15 czerwca r. b. kandydaci zostaną zawiadomieni pod wskazanym adresem, czy zostali dopuszczeni do egzaminu konkursowego z rysunków.

Egzamin ten rozpocznie się dnia 23 czerwca o godz. 9-ej w gmachu Instytutu (Górczewska 8).

Dyrekcja Instytutu uprzedza kandydatów z prowincji, pragnących wstąpić do Instytutu, że najskromniejsze utrzymanie w Warszawie wynosi od 200 do 250 złotych miesięcznie. Osoby, nie posiadające stałych zasiłków w powyższej wysokości, nie powinny przyjeżdżać na studia.

Nauka w Instytucie jest bezpłatna, jednakże słuchacze obowiązani są zwracać koszta zużytych do pracy materiałów, co wynosi 80 zł, rocznie.

Słuchacze, kształcący się w Instytucie, nie mogą liczyć na utrzymanie się w Warszawie ze swej pracy, gdyż zajęcia w Instytucie uniemożliwiają wszelką pracę dodatkową.

(Nr. II, 961/30).

W sprawie państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich w roku szkolnym 1930/31.

W roku szkolnym 1930/31 czynne będą na państwowych Wyższych Kursach Nauczycielskich następujące grupy: a) metodyczno-pedagogiczna w Wilnie; b) humanistyczna w Krakowie, Toruniu, Warszawie, Wilnie (j. polski i historia), oraz w Krakowie (j. polski, j. niemiecki) i we Lwowie (j. polski, j. ruski); geograficzno-przyrodnicza we Lwowie (2 oddziały) i w Warszawie; fizyko-matematyczna w Cieszynie, Lublinie, Poznaniu, Toruniu, Warszawie oraz fizyko-chemiczna w Warszawie; robót ręcznych i rysunku w Mysłowicach (tylko dla mężczyzn) i w Warszawie (2 oddziały dla mężczyzn i 1 oddział dla kobiet); śpiewu i wychowania fizycznego w Poznaniu.

Grupa humanistyczna (j. polski i historia) w Krakowie jest przeznaczona przede wszystkim dla nauczycieli z terenu Województwa Śląskiego; liczba miejsc w tej grupie dla innych Okręgów Szkolnych będzie ograniczona.

Nowoutworzona grupa fizyko-chemiczna w Warszawie nieprzewidziana w Statucie W. K. N. ma na celu uwzględnienie potrzeb pracowań fizyko-chemicznych przy szkołach powszechnych. Program grupy metodyczno-pedagogicznej w Wilnie uwzględniać będzie szeroko psychologię dziecka oraz dydaktykę niższych oddziałów szkoły powszechnej i administrację szkolną.

Oprócz urlopów płatnych przewiduje się dla uczestników urlopy płatne za zwrotem kosztów zastępstwa na raty, względnie płatne za zwrotem kosztów zastępstwa bez spłat ratałnych oraz bezpłatne.

Podania należy wnosić w przepisanej, drodze służbowej przed dnem 15 marca.

Świadcstwa zdrowia mogą wydawać prócz lekarzy powiatowych, także lekarze szkolni czynni przy szkołach państwowych. Lekarze szkol-

ni jednak nie są obowiązani do bezpłatnego wydawania wspomnianych świadectw zdrowia. Do podań, prócz załączników, wymienionych w Regulaminie W. K. N., należy dołączyć w miarę możliwości zaświadczenia z przesłuchanych kursów uzupełniających (wakacyjnych lub z lekcyjami w ciągu r. szk.) i dowody prac (lekcji próbnych, referatów), wykonanych na konferencjach rejonowych. Zaświadczenia tych studjów będą brane pod uwagę przy kwalifikowaniu podań.

Kandydaci, ubiegający się o urlop płatny za zwrotem kosztów zastępstwa na raty, winni zaznaczyć to wyraźnie w podaniu oraz dołączyć deklarację według wzoru podanego w Dzienniku Urzędowym z r. 1929, Nr. 4, poz. 42.

Zakres wymagań do egzaminu wstępnego ogłoszony jest w Dz. Urz. z roku 1924 (Nr. 7, poz. 68), z roku 1925 (Nr. 6, poz. 60) i z roku 1928 (Nr. 6, poz. 99).

Zakres wymagań do egzaminu wstępnego na grupy fizyko-chemiczną i metodyczno-pedagogiczną będzie ogłoszony oddzielnie.

(Nr. II. 2637/30).

W sprawie wykładni ustawy o opłatach stemplowych.

Ministerstwo Skarbu w piśmie z dnia 17 lutego 1930 r. L. D. V. 10610/6/28 podało następującą wykładnię o opłatach stemplowych:

(Art. 142, 154, 158 i 16). Uwolnione od opłaty, przewidziane w punkcie 1 art. 160 u. o. s., tyczą się tylko świadectw, wydanych na skutek podań, wymienionych w punktach 1—24 art. 142, lub na skutek wniosku ustnego, który — gdyby być ujęty w formę pisemną — byłby wolny od opłaty w myśl jednego z owych 24 punktów art. 142; innymi słowy: świadectwo jest wolne od opłaty na mocy punktu 1 art. 160, **jeżeli już z jego treści wynika**, że ono dotyczy sprawy, wymienionej w jednym z owych 24 punktów art. 142.

W szczególności więc: w związku z punktem 3 art. 142 są wolne od opłaty świadectwa, stwierdzające, że ktoś należy do wojska, że służbę wojskową odbył, że został uznany za niezdolnego do służby wojskowej; w związku z punktem 5 art. 142 są wolne od opłaty np. dekrety nominacyjne, legitymacje urzędnicze. Natomiast świadectwo, nie stwierdzające stosunku danej jednostki do Państwa w zakresie służby wojskowej lub cywilnej, lecz tylko ustalające okoliczności faktyczne, od których istnienia zależy załatwienie sprawy, wchodzącej w zakres państwowej służby cywilnej lub wojskowej, nie jest wolne od opłaty stemplowej. Jakkolwiek więc np. podanie o posadę w urzędzie państwowym jest wolne od opłaty na mocy punktu 5 art. 142, to jednak nie są wolne od opłaty, lecz podlegają opłacie w wysokości 3 zł., przewidzianej w art. 154, dołączone do takiego podania: świadectwo moralności oraz świadectwo obywatelstwa polskiego.

Z powyższego wynika, że również nie są wolne od opłaty podania o wydanie takich świadectw, z których treści nie wynika, że dotyczą spraw, wymienionych w punktach 1—24 art. 142, np. o wydanie świadectwa moralności lub świadectwa obywatelstwa, choćby w podaniu za-

znaczono, że świadectwo ma być załączone do podania, wymienionego w jednym z owych 24 punktów.

Tezy powyższe wynikają w szczególności stąd, że u. o. s. nie przewiduje żadnych środków kontroli, zapobiegających użyciu świadectw. o których mowa, do celów innych, niż te, którym miały służyć według oznajmienia osoby, starającej się o świadectwo.

Poświadczenie własnoręczności podpisu (lub znaku ręcznego), umieszczonego na podaniu lub innym piśmie, dotyczącej się jednej ze spraw, wymienionych w punktach 1--24 art. 142, jest na mocy punktu 1 art. 160 wolne od opłaty, przewidzianej w art. 158 -- np. uwierzytelnienie podpisu, umieszczonego na zeznaniu celem wymiaru podatku spadkowego (art. 142, punkt 1) lub na obliżu, sporządzonym w ramach pomocy kredytowej, przewidzianej w punkcie 9 art. 142. Poświadczenie bowiem takie stanowi nierozdzielną całość z pismem, na którym jest umieszczone, a wobec tego -- gdy pismo to mieści się w ramach punktów 1--24 art. 142 -- nie ulega wątpliwości, że również owo poświadczenie posiada warunki uwolnienia od opłaty.

(Nr. I. Prez. 1251/30).

W sprawie filmu p. t. „Nafta“.

Ministerstwo zwraca uwagę na film, p. t. „Nafta“, własność Centrali Propagandy Filmowej w Warszawie, Jerozolimska 31. Film ten, przedstawiający proces wydobywania i przetwarzania ropy naftowej na tle krajobrazu zagłębia naftowego w Polsce, może być użyty jako pomoc naukowa w szkole lub jako ilustracja odczytów i lekcyj szkolnych w przemyśle naftowym w Polsce.

(Nr. II-3504/30).

W sprawie uruchomienia Kasy Skarbowej w Szczuczynie.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na podstawie okólnika Ministerstwa Skarbu Nr. D. VII 373/I z dnia 28 stycznia 1930 r. podaje do wiadomości, że dla nowoutworzonej rozporządzeniem z dnia 12 listopada 1929 r. (Dz. U. Nr. 85²1929 poz. 628) Kasy Skarbowej w Szczuczynie w Okręgu Izby Skarbowej w Brześciu na terenie województwa Nowogródzkiego zostało otwarte konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędności za Nr. 38.339.

(Nr. I. R. 1737/30).

W sprawie adresowania korespondencji urzędowej do Kasy Skarbowej w Szczuczynie w Wojew. Nowogródzkim.

Na podstawie okólnika Min. Skarbu z dnia 15 lutego 1930 r. Nr. D. I. 808/1/30 podaje do wiadomości, celem zastosowania się, że korespondencja urzędowa przeznaczona dla urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych i kasy skarbowej w Grajewie winna być adresowana wprost do Grajewa, bez dodatku wskazującego na powiat Szczuczynski, natomiast korespondencja przeznaczona dla urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych i kasy skarbowej w Szczuczynie (urząd nowoutwarty

od listopada 1929 r.) winna być uzupełniona dodatkiem „w województwie Nowogródzkim”.

Warszawa, dnia 28 lutego 1920 r. (Nr. I. Prez.-1183/30).

W sprawie kradzieży pieczęci.

Z kancelarii dyrekcji Gimnazjum koedukacyjnego im. T. Kościuszki Towarzystwa Szkoły Średniej w Dąbrowie koło Tarnowa skradziono pieczęć gimnazjalną z napisem: „Gimnazjum Koedukacyjne im. T. Kościuszki Kościuszki w Dąbrowie koło Tarnowa Towarzystwa Szkoły Średniej z prawami Zakładów Państwowych”.

Ministerstwo W. R. i O. P. poleca wobec tego zwracać baczną uwagę na świadectwa, względnie zaświadczenia zaopatrzone pieczęcią tej szkoły — a w razie wątpliwości poleca zwracać się do dyrekcji tej szkoły o wyjaśnienia.

(Nr. II. 1896/30).

W sprawie wydalenia ze szkół Abrahama Pomeranca.

Abraham Pomeranc, urodzony dnia 22 października 1907 r. w Rzeszowie, woj. lwowskie, religji mojżeszowej, b. uczeń klasy IIb Miejskiego Gimnazjum Handlowego w Królewskiej Hucie, nie może być przyjęty do żadnej szkoły średniej ogólnokształcącej, zawodowej lub seminarjum nauczycielskiego, ani też dopuszczony do egzaminu z kursu tych szkół, bez zezwolenia Ministerstwa W. R. i O. P.

(Nr. III. A. 645/30).

W sprawie Suski Juliana — podział administracyjny Rzeczypl. Polskiej.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje do wiadomości pismem z dnia 15. II. 1930 r. Nr. O I. 399/1., że nakładem Wojskowego Instytutu Naukowo-Wydawniczego ukazała się książka Juliana Suskiego, rady ministerjalnego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych p. t. „Podział Administracyjny Rzeczypospolitej Polskiej”.

Część I. książki podaje szczegółową monografię podziału terytorjalnego Polski dla celów rozmaitych gałęzi administracji publicznej, z dodatkiem 20 map i szkiców, oraz 18 tablic statystycznych, ilustrujących obszar, zaludnienie i inne cechy charakterystyczne poszczególnych okręgów administracyjnych według stanu z dnia 1. XI. 1929 r.

Do książki dołączona jest mapa Polski w skali 1 : 1.000.000 z siecią dróg bitych państwowych i samorządowych.

Część II. książki podaje projekt autora nowego podziału administracyjnego państwa na województwa i powiaty.

Cena książki wynosi 8,— zł., z przesyłką pocztową — 8,75 zł. Przy zamówieniach książki ponad 3 egzemplarze, koszt przesyłki pocztowej nie są doliczane.

Zamówienia należy kierować pod adresem: **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, Nowy Świat 69, Kasa Przechowywania Urzędników**, lub też wpłacić należność do P. K. O., Konto Nr. 16 300, podając na blankiecie dokładny adres wpłacającego.

Katowice, dnia 4 marca 1930 r. (L. O. P. I-806).

Konkurs na geograficzne pomocy szkolne.

Instytut Pedagogiczny, przystępując do zorganizowania **Muzeum Pomocy Szkolnych**, ogłasza konkurs na wykonanie:

1. Reliefu powiatu Cieszyńskiego lub bliższej okolicy jednego z miast Województwa Śląskiego – w podziałce 1 : 25.000 bez przewyższania o powierzchni w naturze nie mniejszej jak 700 km.²
2. Jedenastu modeli z zakresu geografii ogólnej o wymiarach nie mniejszych jak 25×6×30.

Prace winny być wykonane w pracowni geograficznej I. P. w ciągu II trimesru bieżącego roku szkolnego.

Po wyborze dokonany przez kierownika Pracowni, zostaną one przedstawione Sądowi Konkursowemu, w skład którego wejdą: Naczelnik Wydz. Ośw., Dr. L. Regorowicz, Dyrektor Inst. Geogr. Uniw. Jagiell. Dr. J. Somleński, Dyrektor Instytutu Pedag. dr. Z. Mysłakowski, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Najlepsze prace będą wyróżnione dyplomem, ponadto za najlepszy relief pow. cieszyńskiego, wzgl. jednego z miast Województwa Śląskiego przyznany będzie autorowi zwrot kosztów w wysokości 50 zł, zaś z reliefy pozostałe po 10 zł.

Prace odznaczone zostaną wykonane w materiale trwałym, zaopatrzone w tabliczkę autorską i złożone w Muzeum Pomocy szkolnych Inst. Pedagogicznego.

Instytut Pedagogiczny zastrzega sobie prawo reprodukcji dla celów handlowych przedłożonych na konkurs prac.

Wydział Oświecenia Publicznego zwraca uwagę Nauczycielstwa, że nakładem „Ilustrowanego Kurjera Codziennego” w Krakowie wyszło w druku dzieło p. t.: „**Dziesięciolecie Polski Odrodzonej**”, ujmujące całość kształt dziejów, spraw i życia pierwszych 10 lat Rzeczypospolitej.

Dzieło to nabyć można w Oddziale „Ilustrowanego Kurjera Codziennego” w Katowicach. Teatralna 6 II w cenie 63.50 zł za egzemplarz, na dogodnych warunkach ratałnych.

Wojskowa Sek. Kol. L. O. P. P. w Katowicach ma do sprzedania **wycinanki samolotowe**, które są pouczającą rozrywką dla dorastających dzieci i mogą się przyczynić do propagandy idei lotnictwa.

Cena za sztukę wynosi 25 gr., zamówienia zaś należy kierować do Sekretariatu L. O. P. P. w Katowicach — gmach ekspedycji towarowej (L. O. P. VI 940).

Cena nr. 3 zł 1,00
płatnych zaraz po otrzymaniu numeru.
Nr. konta czekowego P. K. O. 301 973

Cena ogłoszeń:

cała strona 50 zł, $\frac{1}{2}$ strony 25, $\frac{1}{4}$ strony 12 zł 50 gr

Administracja „Dziennika Urzędowego Wydz. Ośw. Publicznego“,
„Gazety Urzędowej“ i „Dziennika Ustaw Śląskich“

K a t o w i c e, Województwo.

**Redakcja Dz. U. W. O. P. mieści się w Wydziale Ośw. Publicz.
Wojew. Śląskiego.**

DRUKARNIA ŚLĄSKIEGO URZĘDU WOJEW.

KATOWICE, UL. FRANCUSKA 47

poleca się do wykonywania

**wszelkich prac drukarskich
- - i introligatorskich - -**

dla urzędów wojewódzkich, samorządowych
i komunalnych

W razie większego zapotrzebowania uprasza się
o zażądanie naszej oferty.

Tłoczono w Drukarni Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Komunikat

Konferencje informacyjne dla kandydatów, zgłaszających się do egzaminu wstępnego na W. K. N.

W ciągu feryj wielkanocnych Kuratoria Okręgów Szkolnych w siedzibach Wyższych Kursów Nauczycielskich organizują kilkudniowe konferencje dla kandydatów do egzaminu wstępnego na Wyższe Kursy Nauczycielskie w r. 1930. Konferencje te nie mają charakteru obowiązkowego dla kandydatów zakwalifikowanych do egzaminu, mogą w nich natomiast uczestniczyć również nauczyciele, niezakwalifikowani do egzaminu wstępnego.

Celem konferencyj jest udzielenie uczestnikom wyjaśnień, dotyczących się metod pracy na kursie i zakresu wymagań przy egzaminie wstępnym, omówienie bibliografji w szczególności książek wskazanych do egzaminu, oraz udzielenie informacji, dotyczących się sposobu przeprowadzenia egzaminu wstępnego i metody pracy na Wyższym Kursie Nauczycielskim.

Spis konferencyj obejmuje poniższa tabela.

L. p.	Siedziba W. K. N.	Bliższy adres	Konferencja z grupy przedmiotów	Termin	Uwagi
1	Lwów	ul. Zielona 10.	Geogr.-przyr. i human. (język polski, język ruski)	od 24 do 26 kwietnia	Zapisy na konferencje przyjmują wymienione Dyrekcje W. K. N. w terminie do 10 kwietnia 1930 roku. Dyrekcje W. K. N. udzielać będą również wszelkich informacji zgłaszającym się na konferencje.
2	Lublin	Gmach Uniwersytetu Archidjakońska 3.	fizyko-matem.	od 23 do 26 kwietnia	
3	Toruń	ul. Sienkiewicza 38	humanist. i fizyko-matem.	od 23 do 26 kwietnia	
4	Poznań	ul. Garncarska 7	fizyko-matem.	od 23 do 26 kwietnia	
5	Warszawa	Jezuicka 4	fizyko-matem. (oraz fizyko-chem.)	od 24 do 26 kwietnia	
	„	Górczewska 8	robót ręcznych i rysunku		
6	Wilno	ul. Wileńska 23 m. 9	human. i pedagog.	od 23 do 26 kwietnia	
7	Cieszyn	Gmach gimn. m. im. Osuchowskiego, Plac Słowackiego	fizyko-matem.	od 23 do 26 kwietnia	
8	Mysłowice	ul. Seminarjna 8—10 (państw. seminar. naucz. m.)	robót ręcznych i rysunku	od 24 do 28 kwietnia	

U w a g a : Na W. K. N. w Krakowie nie są przewidziane konferencje informacyjne.

